

"ותפתח הארץ את פיה ותבלע אותם"

למה משה רבנו בחר להשתמש בכח כזה של מיתה משונה?
אלא יהודי כל זמן שהוא חי - הוא עדיין יכול לתקן ולחזור
בתשובה אבל ברגע שנפטר כבר אי אפשר לחזור בתשובה
לכן משה רבנו רצה שייקברו חיים כדי שיוכלו עדיין לחזור
בתשובה וזה בעצם היה לטובתם.

ר ישכר דוב מבעלזא זצ"ל

א נקודל'ה

"ולא יהיה כקרח ועדתו"

לכאור' מה הפשט בפסוק? מה - אין מחלוקות היום? בוודאי
שיש אז מה הכוונה "ולא יהיה כקרח ועדתו"? אלא עונה הרב
פינקוס שכזה מחלוקת שצד אחד צודק במאה אחוז וצד שני
טועה זה יכול להיות רק אצל משה, כי בכל מחלוקת אחרת -
לכל צד יש קצת אמת, ואם נשכיל להבין ולהפנים שהצד
השני גם צודק במשהו - הרבה מחלוקות לא היו.

הרב פינקוס

"מדוע תתנשאו על קהל ה'"

למה קרח קיבל דווקא את העונש הזה של להיכנס חי
לאדמה? אלא כתוב על משה "והאיש משה עניו מאד מכל
האדם אשר על פני האדמה" - משה רבנו החזיק את עצמו
לקטן בעיניו, היינו שהיה מגיע ממש עד עפר ובכל זאת
אמרו "מדוע תתנשאו", כי אפילו מידת ענוה כזאת,
להיות נמוך עד עפר, נחשבה גם היא בעיניהם לגאווה
והתנשאות. אם כן לא היה ברירה והיה צריך להורידם
מתחת למשה - שזהו מתחת לפני האדמה ולכך קיבלו את
העונש הזה.

ספרים

וראיתי עוד תירוץ על זה מרבי מרדכי חיים מסלוניס, שהם
חיפשו את האמת, אמרו למשה "בדאי אתה ולא כך מפי
הגבורה", והרי כתוב "אמת מארץ תצמח" - שלחו אותם
איפוא לתחתיות ארץ ושם אכן מצאו את האמת, שמה הם
עד היום קוראים "משה אמת ותורתו אמת".

רבי מרדכי חיים מסלוניס

"קרח"

הלובלינער לא היה מדבר על קרח בלי להגיד "דער
הייליגער זיידע קרח" (הסבא הקדוש קרח).

וכן ידוע ש "צדיק כתמר יפרח" - סופי תבות "קרח".

הישמח משה אמר פעם שהוא זוכר את עצמו כמה פעמים
בגלגוליו בעולם הזה, פעם אחת בצאן של יעקב, פעם אחת
במעמד הר סיני והוא אפילו זוכר מי עמד לידו, ופעם אחת
במחלוקת של קרח וכשנשאל על ידי תלמידיו באיזה צד
הוא היה במחלוקת - הוא ענה שהוא היה ניטרלי ולא בחר
צד והוסיף שזה לא היה פשוט בכלל וקשה מאד.

"ויקח קרח"

אומר רש"י "לקח את עצמו", רז"ל אמרו במסכת תענית
"גמירי מן שמיא מיהב יהבי משקל לא שקלי" - והכוונה
מן השמים נותנים אך לא לוקחים בחזרה, "משקל לא
שקלי" - מען נעמט זיך ניט אליין" לא לוקחים לבד, וזהו
פירוש הפסוק "ויקח קרח" - קרח בא ולקח מעצמו ולא
חיכה שיתנו לו מן השמים.

דברי ישראל

"רב לכם בני לוי"

וברש"י "עיניו הטעתו", ולכאורה למה לא כתוב "עיניו"
ששתי עיניו הטעהו? אלא ידוע שיש לנו 2 עיניים - אחת
בשביל לראות "גדלות הבורא" ואחת בשביל לראות את
"שפלות עצמו", קרח - "עיניו הטעתו" - רק עין אחת - העין
של "שפלות עצמו".

דברי ישראל

"ויראו ויקחו איש מטהו"

אמר רבי ר' בונם מפשיסחא "ויראו" - כל אחד יראה את
החבילות והצרות של כולם ולבסוף - "ויקחו איש מטהו" -
כל אחד ייקח את החבילה שלו בסוף.

היהודי הקדוש

הגיליון לזכות ולבריאות אדונינו מורינו
ורבנו ר' ישכר דוב בן מרים שליט"א

"אם כמות כל האדם ימותן אליו"

משה רבנו אומר לעדת קרח: אם אתם תמותו במיתה רגילה אזי לא הקב"ה שלחני? ולכאורה אם הקב"ה לא שלח אותו אז למה הם עדיין אמורים למות? אלא עונה ר' חיים צאנזער שזה לא משנה אם משה דובר אמת או לא אבל לא מתחילים עם צדיק ככתוב באבות: הוי זהיר בגחלתן שלא תכוה, שנשיכתן נשיכת שועל וכו' ועל עצם זה שהתחילו עם הצדיק - הם התחייבו במיתה.

ר' חיים צאנזער

אזיס ווארט

"וישלח משה לקרוא לדתן ואבירים"

מפרש רש"י "מכאן שאין מחזיקין במחלוקת" מפרש אחד הצדיקים מחזיקין מלשון חזקה וכוונת רש"י הייתה ש"אין דין חזקה במחלוקת" שלא משנה כמה פעמים זה לא הולך - לא להגיד: זהו ניסיתי כמה פעמים זה כבר חזקה, אלא לנסות שוב ושוב להשכין שלום ולפתור את המחלוקת.

ספרים

"בקר וידע ה' את אשר לו ואת הקדוש והקריב אליו"

לכאורה למה משה רבנו היה צריך לחכות עד הבוקר? אלא עונה ר' אלימלך מליז'נסק שמה רבנו רצה לעשות להם טובה שיישאר בחיים וימתינו עד אור הבוקר שאז רחמי ה' גוברים והחסדים מתגלים ואף על פי שחטאו ה' מרחם על מעשה ידיו או שהקב"ה מרחם עליהם בגלל צדיק הדור שבזכותו מכפר על כל הכלל וזה מה שכתוב בפסוק "בקר וידע את אשר לו" - שבבוקר בזכות הרחמים והחסדים הקב"ה ירחם "את אשר לו" - בשביל שאתם שלו, או "ואת הקדוש והקריב אליו" - שהקב"ה יקרב אליו את מי שקרוב לקדוש דהיינו הצדיק.

ר' אלימלך מליז'נסק

"ויקח קרח"

התרגום אומר על המילה "ויקח" - "ויתפלג", בגמ' מובא מחלוקת האם לעדת קרח יש עולם הבא, ובהמשך הגמ' אומרת ש"יש דורשי רשומות שיש להם עולם הבא" מה זה דורשי רשומות? אלא יהודי גם כשעושה עבירה הוא לא לגמרי מתנתק מהקב"ה אלא תמיד ישאר לו עוד איזה רושם, איזה נקודה שעוד מחוברת לה' וזהו דורשי רשומות - מלשון רושם, וזהו גם כן מה שהתרגום אומר: קרח בגימטריה 308, חצי 308 יוצא 154 דהיינו נק"ד - נלשון נקודה וזה מה שהתרגום התכוון אליו "ויתפלג קרח" - תחלק את המילה קרח ותראה שכולם בסוף מחוברים עם איזה נקודה להקב"ה.

מדבר קדש

כתוב במשנה באבות "כל מחלוקת שהוא לשם שמים סופה להתקיים" ולכאורה מה זה סופה להתקיים? מה יש להתקיים במחלוקת? אלא התשובה היא שבמחלוקת לשם שמיים המחלוקת אינו מסתיים אלא חולקים על משהו אחד - הוא אומר כך והוא אומר כך (מותר או אסור וכדומ') אבל במחלוקת לא לשם שמיים השמועות והמחלוקות פורחים וכל אחד מוסיף על מה שהוא שמע עוד דברים, וממשיכה המשנה "איזהו מחלוקת שהיא לשם שמים זהו מחלוקת הלל ושמאי" הדיוק פה הוא שלא כתוב בית שמאי ובית הלל אלא שמאי והלל כי שמאי והלל נחלקו לשם שמיים, אבל החסידים שלהם - בית שמאי ובית הלל זה כבר לא לגמרי לשם שמיים כחסידים שלפעמים עם מחשבה שהרבי שלהם יותר גדול וכדומ'.

צדיקים

"ויקח קרח"

ההבדל בין משה רבנו לקרח שמה רבנו אמר "מי יתן את כל ה' נביאים" - למשה רבנו לא הפריע שכולם יהיו נביאים, אלא העיקר שיתבצע העבודת השם ויהיה נחת רוח להקב"ה, אבל קרח אמר שהעיקר שהוא יהיה הכהן גדול - הוא זה שרוצה לעשות נחת רוח להקב"ה וזה מה שרש"י אמר "לקח מקח רע לעצמו" הוא התכוון לעצמו שהוא זה שיעשה נחת רוח להשם ולא אחרים כי אם היה חושב באמת שיהיה תענוג לה' - אזי גם אם מישהו אחר כהן גדול זה לא משנה העיקר שיש תענוג להקב"ה.

קדושת לוי

"וישמע משה ויפל על פניו"

לשם מה משה נפל על פניו? אלא אומר הקול יעקב שמה רבנו עשה תשובה על העוונות שלו כי הוא ראה שהם חטאו וחיללו את ה' ואמר לעצמו שאם נזדמן לו לראות את העבירה כנראה שגם לו יש עבירה כזאת (ככתוב "כל הנגעים אדם רואה חוץ מנגעי עצמו" - ומפרשים "כל הנגעים אדם רואה חוץ" - כל הנגעים שאדם רואה בחוץ - הם בעצם "נגעי עצמו") ולכן ויפל על פניו וכתוב שעל חילול השם אין כפרה אלא מיתה אך מובא בזוהר ובאר"י שמי שחושב בנפילת אפים כוונות של מסירות נפש הרי זה נחשב ממש כאילו מתוויש לו כפרה" נמצא שזה היה הפתרון היחיד ולכן משה רבנו נפל על פניו "ויפל על פניו".

קול יעקב